

Zmysły nam się posypały

Palce nie potrafią pisać. Dziecko widzi, ale nie spostrzega. Chodzi, ale obija się o ściany. Co piąte dziecko ma kłopoty z wiązaniem tego, co słyszy, z tym, co widzi i czego dotyka. Ich zmysły nie współpracują. Jak im pomóc odnaleźć się w tym pędzącym ciągle do przodu świecie? O integracji sensorycznej rozmawiamy z **Magdaleną Charbicką**, oligofrenopedagogiem i terapeutą integracji sensorycznej z wieloletnim stażem, specjalizującą się w terapii autyzmu.

FOT. BEATA SAKOWSKA

Magdalena Charbicka pomaga dzieciom, których zmysły nie współpracują

☺ *Co to jest właściwie ta integracja sensoryczna, jak ją można krótko zdefiniować i skąd ona w ogóle się w Polsce wzięła?* Brak koordynacji zmysłów u niektórych dzieci dopiero niedawno został dostrzeżony przez część psychologów. W Stanach Zjednoczonych jako pierwsza integracją sensoryczną, czyli właśnie brakiem koordynacji zmysłów zajęła się w latach 60. Amerykanka, dr Jean Ayres. Do Polski Integracja sensoryczna przywędrowała za sprawą pani doktor Marii Borkowskiej, która jest lekarzem rehabilitantem i ona ściągnęła do nas panią Violet Mass, która jest uczennicą Jean Ayres. Trafiła do Polski w 1993 r. i poprowadziła pierwszy kurs integracji sensorycznej. Teraz ta dziedzina dość dynamicznie się rozwija i bardzo dobrze.

☺ *Dlaczego bardzo dobrze?*

We współczesnych czasach, czasach cywilizacji procesy integracji sensorycznej zaburzają

się gdzieś w toku rozwoju. Kiedy rozwój przebiega prawidłowo, już od okresu prenatalnego, dziecko zdobywa różnorodne doświadczenia, łączy je z coraz to nowszymi doświadczeniami, poznaje świat za pomocą zmysłów i te składowe elementy tworzą czy raczej stymulują procesy integracji. Natomiast w dobie Internetu, postępu cywilizacji i medycyny często brakuje czasu na doświadczenia sensoryczne, które dziecko powinno zdobywać w trakcie rozwoju, gdzieś umykają te okresy, bo zamiast biegać po parku i chodzić po drzewach dzieciaki siedzą przed komputerem. Oczywiście to duże uproszczenie. Na skutek różnych czyn-

ników działających na dziecko w różnych okresach rozwojowych może dojść do zaburzeń kiedy integracja sensoryczna się kształtuje i dlatego tak dużo jest teraz dzieciaków z problemami. Dlatego należy się cieszyć, że jest obecnie tak wielu specjalistów, którzy zainteresowali się tą problematyką, potrafią rozpoznać zaburzenia i właściwie je korygować

☺ *Wracając do pierwszego pytania, co to jest właściwie ta integracja sensoryczna?*

Świat odbieramy za pomocą zmysłów i my wiemy, że mamy zmysł wzroku, dotyku, słuchu, smaku, węchu. Dzięki zmysłom poznajemy świat i zdobywamy

wiedzę o otaczającej nas rzeczywistości. Mamy też taki bardzo ważny zmysł – zmysł równowagi, z którego istnienia nie zawsze zdajemy sobie sprawę. To jeden z trzech bazowych systemów odgrywający istotną rolę w procesach integracji sensorycznej, bazowy a to dlatego, że rozwija się już w okresie prenatalnym, drugi ważny zmysł też rozwijający się bardzo wcześnie to zmysł dotyku, trzeci zmysł to czucie głębokie – propriocepcja (zmysł kinestetyczny, czucie głębokie – zmysł orientacji ułożenia części własnego ciała). Te systemy w momencie przyjścia dziecka na świat są bardzo silnie stymulowane i na bazie tego kształtują się pozostałe zmysły. Dzieci, u których nie powstały wystarczająco silne powiązania między poszczególnymi zmysłami, muszą nauczyć swój mózg koordynowania bodźców ze wzroku, słuchu, nerwów czuciowych, mięśni rąk, nóg, grzbietu i wielu innych sygnałów. Dla większości rodziców zaskakujące są informacje, że takie umiejętności wyższego rzędu jak czytanie i pisanie nie mogą się rozwinąć, jeśli u ich dziecka nie współpracują ze sobą zmysły dotyku, równowagi i koordynacji ruchów.

☺ *Skąd mamy się dowiedzieć, że dziecko ma kłopoty z integracją sensoryczną?*

Tak naprawdę mało jeszcze ludzi trafia do specjalistów z informacją – moje dziecko ma zaburzenia integracji sensorycznej. Najczęściej są to inne

rzeczy, które obserwujemy, czyli mogą to być trudności szkolne, zaburzenia emocjonalne, mogą to być problemy z grafomotoryką dziecka, mogą to być zachowania agresywne. Mogą to być zachowania, które wydają się dziwne, np. dziecko ma już pewien wiek, a nie potrafi nauczyć się jeździć na rowerze, jest niezborne ruchowo, ciągle się przewraca, spada z krzesła. Wydaje nam się, że dziecko jest dojrzałe, funkcjonuje prawidłowo, natomiast ma różne trudności, których nie powinno mieć. Najczęściej trafia się do różnych specjalistów i oni zanim postawią diagnozę ostateczną mówią, że przydałaby się ocena funkcji integracji sensorycznej.

☺ *Na czym polega terapia?*

Na doborze odpowiednich ćwiczeń, które sprawiają, że zmysły zaczną ze sobą współdziałać. Dobór ćwiczeń dla każdego dziecka jest indywidualny, nie ma jednolitego zestawu, który można podporządkować wszystkim. Dla każdego dziecka bardzo istotne są zabawy stymulujące zmysł równowagi. Karuzele, huśtawki, zjeżdżalnie, ruch to – jak określa dr Ayres – nieodzowny pokarm dla mózgu. Także skakanie, odbijanie się na batucie, zabawa w dmuchanych zamkach, jazda na hulajnodze.

Rozmawiała Beata Sakowska

Pełną rozmowę można przeczytać na www.urwisowo.pl

ARTYKUŁ SPONSOROWANY

PRACOWNIA WSPIERANIA ROZWOJU SENSOS

To miejsce dla Ciebie i dla Twojego dziecka

SENSOS – to miejsce, gdzie możesz przyjąć z trudnościami swoimi i swojego dziecka. Pracownia powstała właśnie z myślą o wspomaganiu, stymulowaniu i wyrównywaniu szans edukacyjnych i rozwojowych małych dzieci i młodzieży.

Specjalizujemy się w treningach umiejętności poznawczych, których celem jest rozwijanie myślenia, wyobraźni, pamięci i koncentracji uwagi oraz poprawy umiejętności uczenia się. Dajemy dzieciom i rodzicom sposób na radosny rozwój, twórcze radzenie sobie z codziennością i samodzielne pokonywanie trudności.

W jaki sposób pracujemy z dziećmi i rodziną?

Odkrywamy potencjał dziecka

Od kilku lat gromadzimy doświadczenia w pracy z dziećmi o nieharmonijnym rozwoju i potrzebach edukacyjnych. Pomagamy Rodzicom zrozumieć problemy swojego dziecka oraz jego specyficzne potrzeby. Prowadzimy autorskie warsztaty rozwojowe dla dzieci w przedszkolach i szkołach oraz w naszej pracowni w Łodzi, przy ul. Liściastej 4/8.

Rozwijamy pamięć... efektywna nauka

Współpracujemy ze Szkołą Pamięci Wojakowskich, prowadząc indywidualne i grupowe treningi pamięci i koncentracji uwagi (dla dzieci w wieku 9-18 lat).

Uczymy, jak się uczyć

Zajmujemy się szeroko pojętymi

technikami przyspieszonego uczenia się – od technik sporządzania notatek, określenia celów, zarządzania czasem, poprzez techniki pamięciowe, techniki skutecznej nauki języka aż po techniki koncentracji i relaksacji, afirmacji i motywacji.

☺ **Trening szybkiego uczenia się ABECE-LANDIA (4-6 lat)**

☺ **OMNIBUS – Pamiętam i jestem uważny (4-6 lat)**

☺ **MADRA SOWA – roczny trening przygotowania do szkoły (5-7 lat)**

☺ **Młody Mistrz – techniki przyspieszonego uczenia się (9-18 lat)**

Pomagamy Rodzicom i Opiekunom

Naszą rolą jest wspieranie umiejętności wychowawczych Rodziców.

Oferujemy indywidualne, praktyczne porady wychowawcze, grupowe zajęcia szkoleniowe z cyklu „Szkoła dla Rodziców” oraz tematyczne warsztaty wychowawcze. Pokazujemy, jak dostrzegać możliwości dziecka i wspierać jego rozwój. Uczymy rodziców postępowania z dzieckiem oraz radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Już wkrótce bogata oferta warsztatów dla Rodziców na stronie pracowni www.sensos.pl.

Projektujemy indywidualny program rozwoju dziecka

W ramach wczesnego wspierania rozwoju poznawczego i społecznego dzieci, projektujemy domowy program edukacyjny – zestaw ćwiczeń i zabaw stymulujących rozwój. Oferujemy także:

Diagnozę pedagogiczną:

☺ **trudności szkolnych (dysleksji, dysortografii, dysgrafii i dyskalkulii)**

☺ **dojrzałości szkolnej**

Terapię indywidualną dziecka w wieku 0-6 lat

☺ **pedagogiczna – pomoc w pokonywaniu trudności szkolnych w zakresie czytania i pisania; wczesna nauka czytania, rozwijanie grafomotoryki, rozwijanie umiejętności matematycznych.**

☺ **psychologiczna dzieci, młodzieży i dorosłych**

Zapraszamy do Pracowni SENSOS, w Łodzi, ul. Liściasta 4/8. Pracownię tworzą Magda Anuszczyk – pedagog, oraz Marta Rakowska – psycholog kliniczny. Serdecznie zapraszamy.